

Határozatok Tára

C-670/22. sz. ügy

**M. N. (EncroChat)
elleni
büntetőeljárás**

(a Landgericht Berlin [Németország] által benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem)

A Bíróság ítélete (nagytanács), 2024. április 30.

„Előzetes döntéshozatal – Büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködés – 2014/41/EU irányelv – Büntetőügyekben kibocsátott európai nyomozási határozat – A végrehajtó állam illetékes hatóságainak már birtokában lévő bizonyítékok megszerzése – Kibocsátási feltételek – Titkosított távközlési szolgáltatás – EncroChat – Bírói határozat szükségessége – Az uniós jog megsértésével szerzett bizonyítékok felhasználása”

- Büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködés – Büntetőügyekben kibocsátott európai nyomozási határozat – 2014/41 irányelv – A kibocsátó hatóság fogalma – A végrehajtó állam illetékes hatóságainak már birtokában lévő bizonyítékok megszerzésére irányuló európai nyomozási határozat – Ügyész, aki tisztán belföldi eljárás keretében elrendelheti az ilyen bizonyítékok átadását – Bennfoglaltság (2014/41 európai parlamenti és tanácsi irányelv, 1. cikk, (1) bekezdés, és 2. cikk, c) pont, i. alpont)*

(lásd: 71–75., 77. pont és a rendelkező rész 1. pontja)

- Büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködés – Büntetőügyekben kibocsátott európai nyomozási határozat – 2014/41 irányelv – Európai nyomozási határozat kibocsátásának és továbbításának feltételei – A végrehajtó állam illetékes hatóságainak már birtokában lévő bizonyítékok megszerzésére irányuló európai nyomozási határozat – Titkosított kommunikációra vonatkozóan a kibocsátó állam területén végzett titkos távközlési információgyűjtés révén szerzett bizonyítékok – Megengedhetőség – A kibocsátó állam joga által az ilyen bizonyítékok tisztán belföldi helyzetben történő átadására vonatkozóan előírt feltételek tiszteletben tartása (EUMSZ 82. cikk, (1) bekezdés; 2014/41 európai parlamenti és tanácsi irányelv, (2), (6) és (19) preambulumbekezdés, 1. cikk, (1) bekezdés, 6. cikk, (1) bekezdés, a) és b) pont, 14. cikk, (7) bekezdés)*

(lásd: 88–93., 99–101., 104–106. pont és a rendelkező rész 2. pontja)

3. *Büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködés – Büntetőügyekben kibocsátott európai nyomozási határozat – 2014/41 irányelv – A célszemély tartózkodási helye szerinti tagállam segítségnyújtását nem igénylő titkos távközlési információgyűjtés – Fogalom – Önálló és egységes értelmezés – A végberendezésekhez való leplezett hozzáférés valamely internetalapú távközlési szolgáltatás forgalmi, helymeghatározó és kommunikációs adatainak megszerzése érdekében – Bennfoglaltság – E tagállam értesítése – Az illetékes hatóság azonosítása – Terjedelem*
(2014/41 európai parlamenti és tanácsi irányelv, (30) preambulumbekzdés, 31. cikk, (1)–(3) bekezdés, 33. cikk, és C. melléklet)

(lásd: 110–119. pont és a rendelkező rész 3. pontja)

4. *Büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködés – Büntetőügyekben kibocsátott európai nyomozási határozat – 2014/41 irányelv – A célszemély tartózkodási helye szerinti tagállam segítségnyújtását nem igénylő titkos távközlési információgyűjtés – E tagállam értesítése – Célkitűzések – Az érintett felhasználók jogainak védelme – Bennfoglaltság*
(Az Európai Unió Alapjogi Chartája, 7. cikk; 2014/41 európai parlamenti és tanácsi irányelv, 31. cikk)

(lásd: 123–125. pont és a rendelkező rész 4. pontja)

5. *Büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködés – Büntetőügyekben kibocsátott európai nyomozási határozat – 2014/41 irányelv – A védelemhez való jognak és a tisztességes eljáráshoz való jognak a kibocsátó államban való tiszteletben tartása – Az irányelv megsértésével szerzett információk és bizonyítékok – A nemzeti bíróság kötelezettségei – Terjedelem*
(2014/41 európai parlamenti és tanácsi irányelv, 14. cikk, (7) bekezdés)

(lásd: 128., 130., 131. pont és a rendelkező rész 5. pontja)

Összefoglalás

A Landgericht Berlin (berlini regionális bíróság, Németország) által előterjesztett előzetes döntéshozatal iránti kérelem alapján a nagytanácsban eljáró Bíróság határoz a büntetőügyekben kibocsátott európai nyomozási határozat ügyész általi kibocsátásának olyan esetre vonatkozó feltételeiről, amikor valamely tagállam kibocsátó hatósága a valamely másik tagállamnak már birtokában lévő, elfogott távközlési adatok átadását kéri. Pontosítja továbbá, hogy ezen adatok felhasználása tekintetében milyen következtetéseket kell levonni az e területre vonatkozó uniós szabályozás megsértéséből.

A francia hatóságok által folytatott nyomozás során megállapítást nyert, hogy a terheltek az „EncroChat” szolgáltatással működő titkosított mobiltelefonokat elsősorban kábítószer-kereskedelemhez kapcsolódó bűncselekmények elkövetéséhez használták. E szolgáltatás egy Franciaországban található szerveren keresztül titkosított kommunikációt tett lehetővé, amelyet hagyományos nyomozási módszerekkel nem lehet megfigyelni.

2020 tavaszán egy francia bíróság engedélyével egy francia-holland nyomozócsoport által kifejlesztett „trójai” szoftvert telepítettek az említett szerverre, onnan pedig 122 országban a felhasználók – köztük Németországban hozzávetőleg 4600 felhasználó – mobiltelefonjaira.

Az Eurojust¹ által 2020 márciusában szervezett konferencián a francia és a holland hatóságok képviselői tájékoztatták a többi tagállam hatóságait az általuk tervezett adatkifürkészésről, beleértve a Franciaországon kívüli mobiltelefonokból származó adatokat is. A Bundeskriminalamt (szövetségi bűnügyi hivatal, Németország, a továbbiakban: BKA) és a Generalstaatsanwaltschaft Frankfurt am Main (Frankfurt am Main-i főügyészség, Németország; a továbbiakban: frankfurti főügyészség) képviselői érdeklődésüket fejezték ki a német felhasználók adatai iránt.

2020 júniusa és 2021 júliusa között a frankfurti főügyészség az X ellen indított eljárás keretében európai nyomozási határozatokat bocsátott ki annak érdekében, hogy a francia hatóságoktól engedélyt kérjen az általuk gyűjtött adatok büntetőeljárásokban történő korlátlan felhasználására. Kérelmét azzal indokolta, hogy az Europol tájékoztatta a BKA-t arról, hogy Németországban számos különösen súlyos bűncselekményt követtek el az „EncroChat” szolgáltatást igénybe vevő mobiltelefonok segítségével, és hogy fennáll annak a gyanúja, hogy eddig nem azonosított személyek ilyen bűncselekményeket terveznek és követnek el Németországban titkosított kommunikáció felhasználásával. Egy francia bíróság engedélyezte a német felhasználók elfogott adatainak továbbítását és bíróság előtti felhasználását.

Ezt követően a frankfurti főügyészség az egyes felhasználókkal – köztük M. N.-nel – szembeni nyomozást helyi ügyészségek elé utalta. A kérdést előterjesztő bíróság előtt indított egyik ilyen büntetőeljárásban e bíróság arra keresi a választ, hogy az említett európai nyomozási határozatok a 2014/41 irányelvre² tekintettel jogszerűek-e, és hogy milyen következményekkel jár az uniós jog esetleges megsértése az elfogott adatok ezen eljárásban történő felhasználására. Következésképpen úgy határozott, hogy előzetes döntéshozatal iránti kérelmet terjeszt a Bíróság elé.

A Bíróság álláspontja

Elsősorban a Bíróság emlékeztet arra, hogy a 2014/41 irányelv értelmében vett „kibocsátó hatóság” fogalma nem korlátozódik a bírókra. Az ügyész ugyanis ezen irányelv 2. cikke c) pontjának i. alpontjában azon hatóságok között szerepel, amelyek „kibocsátó hatóságnak” tekintendők, azzal az egyetlen feltétellel, hogy hatáskörrel rendelkeznek az adott ügyben. Így, mivel a kibocsátó állam joga értelmében az ügyész – tisztán belföldi helyzetben – hatáskörrel rendelkezik arra, hogy az illetékes nemzeti hatóságoknak már birtokában lévő bizonyítékok átadására irányuló nyomozási cselekményt rendeljen el, a „kibocsátó hatóság” fogalma alá tartozik a végrehajtó állam hatáskörrel rendelkező hatóságainak már birtokában lévő bizonyítékok átadására irányuló európai nyomozási határozat kibocsátása szempontjából.

Másodsorban, a 2014/41 irányelv 6. cikkének (1) bekezdéséből az következik, hogy az alapügyben szóban forgóhoz hasonló, a végrehajtó állam hatáskörrel rendelkező hatóságainak már birtokában lévő, megszerzett bizonyítékok átadására irányuló európai nyomozási határozatnak tiszteletben kell tartania a kibocsátó állam joga által az ilyen bizonyítékok tisztán belföldi helyzetben történő továbbítására vonatkozóan adott esetben előírt feltételek mindegyikét.

¹ Az Európai Unió Büntető Igazságügyi Együttműködési Ügynöksége.

² A büntetőügyekben kibocsátott európai nyomozási határozatról szóló, 2014. április 3-i európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2014. L 130., 1. o.; helyesbítés: HL 2015. L 143., 16. o.).

Ezzel szemben, bár a 2014/41 irányelv 6. cikke (1) bekezdésének b) pontja a kibocsátó állam joga által előírt szabályok és biztosítékok megkerülésének megakadályozására irányul, nem követeli meg – még az alapügyben szóban forgóhoz hasonló olyan helyzetben sem, amikor a szóban forgó adatokat a végrehajtó állam illetékes hatóságai a kibocsátó állam területén és ezen állam érdekében gyűjtötték –, hogy a végrehajtó állam illetékes hatóságainak már birtokában lévő bizonyítékok átadására irányuló európai nyomozási határozat kibocsátására ugyanazon érdemi feltételek vonatkozzanak, mint amelyek a kibocsátó államban e bizonyítékok gyűjtésére vonatkoznak.

Egyébiránt a bírósági ítéletek és határozatok kölcsönös elismerésének elvére tekintettel, amely a büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködés, így a 2014/41 irányelv alapját is képezi, a kibocsátó hatóság nem vizsgálhatja azon külön eljárás szabályszerűségét, amely révén a végrehajtó tagállam összegyűjtötte a már birtokában lévő és a kibocsátó hatóság által átadni kért a bizonyítékokat.

Ezenkívül a Bíróság pontosítja, hogy egyrészt a 2014/41 irányelv 6. cikke (1) bekezdésének a) pontja nem követeli meg, hogy az ilyen európai nyomozási határozat kibocsátásának szükségszerű feltétele legyen, hogy az európai nyomozási határozat elrendelésének időpontjában minden egyes érintettel szemben súlyos bűncselekményben való részvétel konkrét tényeken alapuló gyanúja álljon fenn, amennyiben ilyen követelmény a nemzeti ügyészségek közötti bizonyítékátadásra vonatkozóan nem következik a kibocsátó állam jogából. Másrészt e rendelkezéssel nem ellentétes az európai nyomozási határozat kibocsátása abban az esetben sem, ha az elfogott adatok integritása ebben a szakaszban a titkos információgyűjtés technikai hátterének bizalmas jellege miatt nem ellenőrizhető, feltéve hogy a későbbi büntetőeljárásban biztosított a tisztességes eljáráshoz való jog. Az átadott bizonyítékok sértetlenségét ugyanis főszabály szerint csak abban az időpontban lehet értékelni, amikor az illetékes hatóságok ténylegesen rendelkeznek a szóban forgó bizonyítékokkal.

Harmadsorban a Bíróság megjegyzi, hogy a végberendezésekhez való leplezett hozzáféréssel együtt járó, valamely internetalapú távközlési szolgáltatás forgalmi, helymeghatározó és kommunikációs adatainak megszerzésére irányuló intézkedés a 2014/41 irányelv 31. cikkének (1) bekezdése értelmében vett „titkos távközlési információgyűjtésnek” minősül, amelyről értesíteni kell a célszemély tartózkodási helye szerinti tagállam által e célból kijelölt hatóságot. Abban az esetben, ha a titkos információgyűjtést végző tagállam nem tudja azonosítani az értesített tagállam illetékes hatóságát, ezt az értesítést az értesített tagállam bármely olyan hatóságának címezheti, amelyet a titkos információgyűjtést végző tagállam erre a célra alkalmasnak tart.

A 2014/41 irányelv 31. cikkének (3) bekezdése értelmében az értesített tagállam illetékes hatóságának lehetősége van arra, hogy abban az esetben, ha a titkos információgyűjtést hasonló belföldi ügyben nem engedélyeznék, jelezze, hogy az információgyűjtést nem lehet elvégezni vagy azt be kell fejezni, vagy hogy az elfogott adatok nem használhatók fel, vagy csak az e hatóság által meghatározott feltételek mellett használhatók fel. A 2014/41 irányelv 31. cikke tehát nemcsak az értesített tagállam szuverenitása tiszteletben tartásának biztosítására irányul, hanem az ilyen titkos információgyűjtési intézkedés által érintett személyek jogainak védelmére is.

Végül a Bíróság hangsúlyozza, hogy főszabály szerint kizárólag a nemzeti jog határozza meg az uniós joggal ellentétes módon szerzett információknak és bizonyítékoknak a büntetőeljárás keretében való megengedhetőségére és értékelésére vonatkozó szabályokat.

Mindemellett a 2014/41 irányelv 14. cikkének (7) bekezdése előírja a tagállamok számára, hogy a nemzeti eljárási szabályok alkalmazásának sérelme nélkül biztosítsák, hogy a kibocsátó államban indított büntetőeljárások során az európai nyomozási határozat révén szerzett bizonyítékok értékelésekor tiszteletben tartsák a védelemhez való jogot és a tisztességes eljáráshoz való jogot. Következésképpen, ha valamely bíróság úgy ítéli meg, hogy a fél nem tud hatékony módon észrevételt tenni egy olyan bizonyítékkal kapcsolatban, amely döntő befolyással lehet a tényállás megállapítására, e bíróságnak meg kell állapítania a tisztességes eljáráshoz való jog megsértését, és figyelmen kívül kell hagynia ezt a bizonyítékot.